

Komisia na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity

---

Informatívna správa zo zasadnutia komisie dňa 24.01.2024

	Poslanci	Neposlanci
Prítomní členovia komisie:	1. MVDr. Ivan Hrdlík – predseda 2. Koloman Demeter 3. PhDr. Marek Demeter	1. Mgr. Marián Cabada 2. Dezider Šandor 3. PaedDr. Martin Farbár

Nepřítomní členovia komisie: 1. Ing. Marián Kolesár

Ostatní prítomní:

1. Mgr. Alexander Daško - splnomocnenec
2. Ing. Peter Duč – zástupca primátora
3. JUDr. Martin Galgoczy, LL.M. - prednosta
4. JUDr. Beáta Tóthová – riaditeľka ÚPSVaR
5. Mgr. Peter Pipa – náčelník MsP
6. Mgr. Henrieta Demjanová – vedúca oddelenia
4. Mgr. Renáta Rusnáková – tajomníčka komisie

Priebeh rokovania:

Otvorenie

Predseda Komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity všetkých prítomných privítal a otvoril zasadnutie. Prítomní členovia komisie hlasovali za program zasadnutia jednomyselne.

1. Stretnutie so splnomocnencom vlády SR pre rómske komunity Mgr. Alexandrom Daškom

Hlavným bodom zasadnutia bolo stretnutie so splnomocnencom vlády SR pre rómske komunity, Mgr. Alexandrom Daškom (ďalej „splnomocnenec“). Ing. Peter Duč (ďalej „zástupca primátora“) splnomocnenca privítal a predstavil prítomným členom komisie a pozvaným hosťom. Splnomocnencovi odovzdal slovo a poprosil ho, aby zreferoval účel návštevy mesta.

Splnomocnenec ozrejmil témy stretnutia, ktorými boli zapojenie sa mesta do nových výziev v najbližšej dobe, plánované projekty mesta, podpora vzdelávania (rozšírenie kapacít na Základnej škole I. Krasku, na ktorej prebieha dvojzmenná prevádzka, či dobudovanie materskej škôlky, nakoľko kapacita školy a škôlky nie je postačujúca) a občianskych a preventívnych služieb v marginalizovanej rómskej komunite.

Do rozhovoru sa zapojila JUDr. Beáta Tóthová (ďalej „riaditeľka ÚPSVaR“), ktorá prítomných informovala, že v súčasnosti prebieha a končí projekt „Podpora udržania pracovných návykov – PUPN“, ktorý je zameraný na zvyšovanie zamestnateľnosti uchádzačov o zamestnanie, ktorí sú zároveň poberateľmi pomoci v hmotnej núdzi. V rámci projektu PUPN sú aktivizovaní aj občania marginalizovaných rómskych komunít. Cieľom projektu je podpora zamestnateľnosti, udržiavania pracovných návykov a rozvoja zručnosti uchádzačov o zamestnanie formou menších obecných služieb pre obce. O nových projektoch bude riaditeľka ÚPSVaR včas informovať.

O slovo požiadal zástupca primátora, ktorý uviedol, že mesto okrem rómskej poriadkovej služby stále rozširuje rady tzv. pracovnej skupiny. V nadväznosti na to má mesto rozbehnutú spoluprácu

s Armádou spásy aj na poli sociálnej ekonomiky (zriadenie sociálneho podniku). Mesto Trebišov je iniciátorom vzniku sociálneho podniku, ktorého cieľom je vytvárať pracovné príležitosti pre občanov marginalizovanej rómskej komunity.

Viaceri diskutujúci potvrdili, že zásadným dôvodom nezamestnanosti Rómov z marginalizovaného prostredia je strata pracovných návykov.

JUDr. Martin Galgoczy (ďalej „prednosta“) vidí problém v tom, že aktivačný príspevok nemotivuje nezamestnaných hľadať si prácu, ani im nepomáha nadobudnúť pracovné návyky. Dôležité pre týchto ľudí je mať stabilnú prácu za mzdu.

Pán Dezider Šandor otvoril tému Inštitútu osobitného príjemcu. Viacerí prítomní vyzdvihli význam osobitného príjemcu, nakoľko Rómovia nevedia hospodáriť so svojimi finančnými prostriedkami a zároveň by sa znížil počet neplatičov v rómskej osade.

Splnomocnenec prítomných informoval, že jeho cieľom je odstrániť dvojjmennú prevádzku škôl a rozšíriť ich kapacity v súlade s tzv. 3D princípmi, teda, aby sa rómska komunita dostala čo najbližšie k majorite. Ako sám povedal nie vždy sa to dá logicky uplatniť. Vzniká preto dilema či postaviť školu v blízkosti osady alebo nepostaviť žiadnu školu. Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity veľmi citlivo posudzuje tieto návrhy, a to z dôvodu možného prehĺbenia segregácie rómskych detí v meste. V rámci Plánu obnovy a odolnosti je podľa splnomocnenca dobre ak má obec pripravený projekt, vydané stavebné povolenie a vyrovnané pozemky. Za dôležité splnomocnenec označil upraviť legislatívu tak, aby bolo možné vyrovnáť pozemky na účely výstavby škôl, bývania a infraštruktúry. V závere poukázal, že je potrebná garancia, aby rómske deti novopostavenú školu navštevovali.

2. Informovanie o situácii s mobilnými domčekmi

Zástupca primátora stručne informoval prítomných o mobilných domčekoch. Tieto sa odovzdajú do užívania vybraným občanom rómskej komunity do 31.01.2024. Zároveň spresnil základné požiadavky Armády spásy podľa, ktorých sa do mobilných domčekoch nasťahujú obyvatelia zodpovední, prispôsobiví a tí, ktorí majú zamestnanie. Ide o ľudí z marginalizovanej rómskej komunity, ktorí sú schopní si sami bývanie financovať (či už vodu, elektrinu a pod.).

3. Informovanie o Miestnych občianskych a preventívnych službách (MOaPS) v meste

Slova sa ujal prednosta a prítomných oboznámil s projektom MOaPS. Činnosť pracovníkov MOaPS (12 členov) bude zameraná na zlepšovanie kvality života a zabezpečovanie verejného poriadku v sídelnej rómskej komunite. Pracovníci MOaPS budú spolupracovať s mestskou políciou, pracovníkmi obsluhujúcimi kamerový systém mesta, koordinátormi aktivačných prác a malých mestských služieb, resp. s referentmi sociálneho oddelenia MsÚ. Cieľom projektu bude získavanie pracovných návykov ľudí z marginalizovanej rómskej komunity v meste, predchádzanie a zabránenie protispoločenskému správaniu ako aj porušovaniu verejného poriadku. Projekt bude vykonávaný v súlade s princípmi desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie.

Zapísal: Mgr. Renáta Rusnáková, tajomníčka komisie

Schválil: MVDr. Ivan Hrdlík, predseda komisie